

PRIZAVNO TOZII STVO V L JUBLJANI
III. 1934
kralj ——— prihod

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1934.

Ljubljana, 20. februarja 1934.

Štev. 2.—3.

3.

Odpustek za papeževe obletnice.

Sacra Poenitentiaría Apostolica.

(Officium de Indulgentiis)

Decretum

Indulgentiis ditatur dies Romano Pontifici sacer

Iamdudum in pluribus catholici orbis partibus laudabiliter mos exstat ut singulis annis, plerumque iuxta anniversarium festum electionis vel coronationis Summi Pontificis, peculiaris dies statuatur, sive ad solemniter celebrandas Romani Pontificatus laudes, eiusque innumera beneficia recolenda, in totum mundum hactenus derivata, sive ad gratias Deo persolvendas ob incolumitatem vitae Supremi Ecclesiae Moderatoris, simulque ad necessarium auxilium, ab eodem bonorum omnium Largitore impetrandum, pro regenda Ecclesia, tot difficultatibus obnoxia.

Quapropter procul dubio decebat, ut christifideles, tam pium obsequium ac sincerum amorem erga Sedem Apostolicam ostendentes, quando praefato Festo die sacris functionibus intersunt, aliquam haurirent remunerationem e spirituali illo thesauro, quem Ecclesia possidet et cuius Romanus Pontifex est Supremus Administrator.

Ssmus igitur D. N. Pius, divina Providentia Pp. XI, paterna benevolentia preces excipiens ab infrascripto Cardinali Paenitentiarío Maiore, ad salutarem ac memoratum finem porrectas, in audientia eidem concessa die 15 vertentis mensis, indulgentiam *plenariam* singulis fidelibus concedere dignatus est, qui, rite confessi ac sacra Synaxi refecti, eodem Festo die saltem uni e supradictis functionibus religiosis interfuerint, atque ad mentem eiusdem Summi Pontificis oraverint: partialem vero indulgentiam decem annorum, iis omnibus, qui devote et saltem corde contrito pariter interfuerint uni e dictis functionibus, ad Summi Pontificis intentionem exorantes.

Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Litterarum Apostolicarum expeditione. Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Paenitentiariae, die 29. Decembris 1933.

L. Card. Lauri, *Paenitentarius Maior.*

L. + S.

I. Teodori, *Secretarius.*

Gospodom duhovnikom za novo leto 1934 o katoliški akciji.

Previdnost božja nam je v izredno težkem preteklem letu dovolj jasno namignila, da je poziv papeža h katoliški akciji (KA) tudi za nas klic božji. Naša dolžnost je, da temu klicu sledimo, uvedemo KA v vseh župnijah in jo zavestno spravimo v pravilno obratovanje.

Pogoj pa je, da imamo vsi duhovniki pravičen in enoten pojem o KA. Zaradi enotnega pojmovanja Vam hočem razložiti prav na kratko, kaj je in kaj hoče KA.

Sv. Oče Pij XI. je v svoji okrožnici »Ubi arcano« definiral, da je KA »udeležba lajikov na hierarhičnem apostolatu.« Papež sam imenuje to definicijo »dobro premišljeno in pretehtano, ne brez božjega navdihnenja« (nagovor 19. marca 1927) in je gotov, da mu je resnično Duh božji sugeriral to definicijo (nagovor 28. decembra 1933). Iz pojma spoznamo cilj in bistvene znake KA.

Cilj KA je isti, kakor ga ima Cerkev sama: razširjanje in utrjevanje kraljestva Kristusovega v posameznikih, v družinah in v človeški družbi sploh; reševanje in posvečevanje duš. Na tem obsežnem polju se KA obrača posebno tja, kjer je za vero in versko življenje največja nevarnost. Neposredni cilj KA je pa, da kraljestvo božje utrdi v članih KA samih. Tisti, ki naj so apostoli drugim, morajo nositi kraljestvo božje utrjeno in razvito v svojih dušah, ga kazati v svojem življenju. Zato morajo biti temeljito poučeni, pristno pobožni, krepostni in vestni v izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi, posebno pa neomajno zvesti in udani vodstvu Cerkve. KA je v svojih ciljih nadnaravna in zajema svojo moč predvsem iz nadnaravnih sredstev (zakramenti, molitev, žrtve).

Bistveni znaki KA so: 1. **Apostolat.** Lastna posvetitev je cilj vsega katoličanovega prizadevanja, a KA gre vprav za tem, da s pravim apostolskim delom, katerega se udeležujejo katoličani vseh stanov, prinese posvečenje vsem. 2. **Lajični apostolat,** vključen v službeni hierarhični apostolat. Lajiki imajo dolžnost in pravico v zvezi s hierarhijo izvajati od Boga naloženi apostolat Cerkve, in sicer s svojo posebno avtoriteto in odgovornostjo. Hierarhija daje direktive in pravilno usmerja delo KA. V KA so lajiki dvignjeni v hierarhični apostolat in s tem visoko odlikovani. Bistveno za KA je, da je v živi zvezi in neprestani odvisnosti od predstavnikov hierarhije. Njeno načelo je: Nil sine episcopo. Sv. Oče trdi, da KA ne more niti biti niti delovati, če ni z najvdanejšo pokorščino kar najtesneje zvezana s hierarhijo, z episkopatom (nagovor 28. decembra 1933). 3. **Organiziran apostolat.** To sledi že iz hierarhičnega apostolata, kateri pomeni isto kot urejen (discipliniran) apostolat. Ni mogoče udeleževati se tega apostolata brez neke urejenosti in organizacije. KA ima namen skleniti in urediti v enotni disciplini vse katoliške sile, ki so za apostolsko delo na razpolago. V aprilu 1933 je papež katoliškimi belgijskim dijakom (Jecistom) med drugim naročal: »Nadaljujte s tem delom, dragi sinovi, v duhu, ki je lasten vašim letom. Toda delajte tudi z disciplino, dragi sinovi, z disciplino, kajti brez discipline in brez metode sa najboljši nameni brez učinka. Ker brez metode in brez discipline se tudi najsijajnejše vrline navdušenja razpršijo in razmrviijo.« Isto misel je papež ponovil 28. decembra 1933 v avdienci akademikov iz Južne Amerike, češ, da ne bo nikoli

dovolj priporočal dobre, močne, disciplinirane in razsvetljene organizacije, ki bo KA napravila vedno bolj uspešno. Brez dvoma je, da prizadevanja posameznikov lahko mnogo dosežejo, in nihče jih ne misli zadrževati ali ovirati; gotova pa je, da bo samo dobra in disciplinirana organizacija dosegla popolen uspeh in da se moči posameznikov sumirajo le, kadar so pravilno urejene in razdeljene in le tako dosežejo res velike in trajne uspehe in rezultate (Osserv. Rom. 30. decembra 1933, No. 304).

Torej stoji: KA je organiziran apostolat. Vprašanje je seveda, kako naj se ta organizacija izgradi po razmerah in potrebah. O tem se boste, gospodje, posvetovali na letošnjih pastoralnih konferencah. Vprašanje pa je tudi, v kakšnem razmerju je KA do drugih že sedaj obstoječih društev. Razne katoliške organizacije, bodisi da so cerkvene (Marijine družbe, tretji red itd.), bodisi kulturne (katoliška prosvetna društva), bodisi karitativna (Vincencijeve konference, dobrodelna društva), bodisi strokovne »se ne morejo kratkomalo označiti za KA, pač pa jih moremo smatrati za njene prave in od Previdnosti hotene pomožne čete« (Kard. Pacelli 30. marca 1930). Verske cerkvene organizacije so lahko semenišča KA, iz njih se bodo največkrat rekrutirali bojevniki KA. Druga katoliška društva pa so na eni strani pomožne organizacije oficijelne KA, na drugi strani pa najbližje in prvo področje, na katerem KA apostolsko deluje, da člane teh društev prepoji s pristnim duhom Kristusovega kraljestva. KA je za ta društva spodbuda in nekak vrh, v katerem se stikajo. Iz tega sledi, da med KA in drugimi katoliškimi organizacijami ni kvarljive konkurence, ampak da more in mora vladati »medsebojna dobrohotnost in iskrena vzajemnost« (Pij XI. v pismu kard. Seguri, 6. novembra 1929). To pravalno razmerje se bo posebno lahko doseglo in ohranilo tam, kjer je isti duhovnik obenem v vodstvu KA in drugih katoliških organizacij.

Še o nalogi, ki jo imamo v KA mi duhovniki (assistentes ecclesiastici), naj Vam povem nekaj važnejših misli: V okrožnici »Quadragesimo anno« naroča papež škofom glede KA: »Iskati, modro izbirati, prav vzgajati in izobraževati telajiške apostole, to je, častiti bratje, vaša in vaše duhovščine naloga.« Kakor udarci kladva padajo te besede na naše duše in nam zabičavajo trojno dolžnost v KA: iskati primernih apostolov, izmed najdenih modro najboljše izbrati in te pravilno vzgajati in izobraziti za apostolsko delo. To je naše delo, delo duhovnikov in škofa. Drugi ga za nas ne bo mogel izvršiti. Čez čas bomo imeli pri tem delu dobre pomočnike, ko si jih bomo vzgojili in izobrazili. Brez šolanja apostolov ni in ne bo katoliške akcije. »Apostolat in šolanje za apostolat sta obe glavni nalogi KA« (Pij XI., aprila 1931). V že zgoraj citiranem nagovoru (aprila 1933) je rekel sv. Oče Jecistom: »Naš Gospod nam daje živeti v časih, ko individualni apostolat ne zadošča, če je sploh kedaj mogel zadoščati. V stoletju tiska, radia in kina ne zadostuje, da bi izpolnili dolžnost le do tovariša. Maso, to moramo zgrabiti, njej je treba vdihniti krščansko mišljenje, krščansko čuvstvovanje, krščansko življenje. Toda masa ne misli, ne dela. Ona je samo močno orodje. Samo individui mislijo in delajo. Obdelujte individualne vesti, da postanete gospodarji okolja. Apostolat nad okoljem pa ima za pogoj odgojitev voditeljev.« V teh papeževih besedah najdemo tudi psihološki razglas za vzgojo apostolov KA. Torej ne more biti nobenega dvoma, da je najprej vzgoja apostolov-voditeljev potrebna. Dokler si jih v vsaki župniji ne vzgojite, KA ne bo rodila sadov, posebno še ne v časih, ko pod pritiskom razmer dosedanje organizacije večinoma ne morejo delati.

V zgoja lajičnih apostolov in sicer izbranih, sposobnih in agilnih, je zahteva časa. To vzgojo takoj začeti in sistematično voditi, je nujna dolžnost duhovnika v KA. Za to delo se moramo duhovniki sami najprej pripraviti v moralnem in intelektualnem oziru. Sami moramo imeti globoko pobožnost, veliko gorečnost, zvesto udanost papežu, samoposebi umevno disciplino v enotnosti in kanonični pokorščini. Poleg tega je treba duhovniku vzgojitelju apostolov KA temeljitega znanja, ne samo teološkega, marveč poznati mora tudi psihologijo in pedagogiko in tiste duhovne tokove, ki pomenijo za naše ljudstvo sedaj in v bodočnosti resno nevarnost za versko in nravno življenje.

Velika in težka je naloga duhovnikova v KA. Le v neomahljivem zupanju na Boga, ki to delo v današnjem času od nas terja, se lotimo vzgoje in šolanja apostolov KA. Najbolj naravno je, ako šolamo te apostole v stanovskih skupinah: može, fante, žene, dekleta. Predvsem moramo začeti pri tistem stanu, ki je v največji nevarnosti in je vpliva KA najbolj potreben. Nekateri se bojijo, da bi s šolanjem maloštevilnih apostolov zane-marili mase, ki se bo dotlej, da bodo ti apostoli že znali vplivati, razšla in razpršila. Te nevarnosti ni, ako v župnijski KA vršite oboje. Za vse pripadnike KA naj se vrše sestanki s poukom in predavanji kot doslej, najboljše člane pa šolajte v tedenski redni šoli, v kateri jim dajajte trdno katoliško mišljenje in jih navajajte na temeljito katoliško pobožnost, ki je ni brez Evharistije. Iz te apostolske šole bodo zrastle rod za rodom lajični apostoli, kakor jih je treba KA.

V dopolnitev in pojasnitev teh mojih izvajanj naj sledi referat gospoda župnika Franceta Z a b r e t a, ki ga je imel na sestanku duhovnikov 3. januarja t. l. v Ljubljani

o vzgoji apostolov KA:

Katoliška akcija je dušno pastirstvo, ki ga izvršujejo laiki pod vodstvom hierarhije — v škofiji pod vodstvom škofa, v župniji pod vodstvom župnika. Tako pravi Pij X. v svoji prvi okrožnici »E supremi apostolatus« 4. oktobra 1903: »... akcija, ki brez pridržka dela nato, da se natančno izpolnjujejo vse božje in cerkvene zapovedi, da se očitno in srčno spoznava vera, da se izvršuje ljubezen na vse načine brez kakršnegakoli ozira na nas in na posvetni dobiček.«¹ — Pij XI. je v nagovoru, ki ga je imel 23. maja 1923 v konzistoriju, poudaril: KA tvori integralen del dušnopastirske službe in krščanskega življenja; posvetiti se KA se pravi služiti Cerkvi in dušam; ovirati KA se pravi škodovati Cerkvi in dušam. — V pismu, s katerim kardinal Gasparri potrjuje pravila KA za Italijo, je rečeno: KA je udeležba laikov pri poslanstvu Cerkve, zato ni nobena politična akcija, temveč verska. In v I. členu teh pravil stoji: KA tvori skupnost organiziranih katoliških sil zato, da se priznajo, razširijo, udeležujejo in branijo katoliška načela v zasebnem, družinskem in socialnem življenju.

KA je torej megafoniran župnikov glas, njegova podaljšana roka, njegove postoterejene oči, njegovo razmnoženo dušnopastirsko delo. Kamor njegov glas v sedanjih razmerah ne seže, kjer njegove oči ne vidijo, kamor njegova noga ne more stopiti in roka ne prijete — tam govori, vidi, stopi in prime KA. In če je cilj župnikovega dušnopastirskega dela »ut (fideles) vitam habeant et abundantius habeant,« potem je to istotako cilj

¹ Vse uradne cerkvene izjave o KA v tem predavanju so povzete iz tozadevnih papeških dokumentov, ki so v dodatku knjige »L'Association Catholique de la Jeunesse Belge«.

KA. Mladi belgijski katoliški pokret si je izbral za geslo: pokristjaniti Valonijo; toliko bolj mora imeti slovenska KA cilj: pokatoličianiti Slovenijo.

1. Cilj KA je torej *n a d n a r a v e n* in je to njen neposredni, bližnji cilj: katoliško mišljenje in življenje, zasebno in javno, družinsko in socialno. Torej KA ne more nikjer in nikoli biti nova firma za bivša prosvetna društva. Prosvetno društvo je posvetno društvo, ne versko, njegova naloga je dajanje posvetne izobrazbe, to seveda v luči katoliških načel, šele daljnji in posredni cilj je utrditev katoliškega življenja. Zato prosvetno društvo predava o zgodovini slovenskega naroda, o moderni glasbi, o plezanju na Mont Blanc ter igra Rokovnjače, Divjega lovca in Pri belem konjičku.

KA je torej verska organizacija ter ji je prvi in bližnji cilj nadnaravni, za katerega mora delati ne samo z naravnimi, temveč še prav posebno z nadnaravnimi sredstvi: z molitvijo in odpovedjo. Belgijski duhovnik Edvard Poppe, ki je umrl pred 10 leti, je bil največji apostol KA. In on je zapisal v nekem pismu svoji sestri-redovnici: Znato ti je, da so molitve in trpljenje sv. Terezije Avilske bržkone rešile več duš kot daljni misijoni sv. Frančiška.² V svojem dnevniku je zapisal: Molitev je poglavitni temelj vsakega delovanja. Delovanje sledi takoj.³ Prvi njegov župnik mu je prvi dan dal nauk: Pobožnost, to je tisti kvas, ki je močnejši kot znanje za rešitev duš.⁴ Življenjepisec tega v duhu svetosti umrlega duhovnika Edvarda Poppe pa je rekel o njem: Več se je zanašal na molitev in na premagovanje, kot pa na svoj talent in zgovornost.⁵

Uspeh pri nadnaravnih ciljih je pač prav posebno odvisen od milosti. Milost pa je treba izprositi. To poudarjam radi tega, ker smo morda vendar le pri vsem svojem izvincerkvenem delovanju premalo gledali na to. Veliko se je delalo, žrtvovalo, pri prosveti, gospodarstvu, politiki, toda v ta namen premalo molilo in se zatajevalo. In ker je bil daljnji in posredni cilj vsega tega dela vendarle nadnaravni, utrditev katoliških načel, v nadnaravnem, to je verskem oziru ni bilo pravega uspeha. Delali smo z istimi sredstvi kot svobodomisleci, toda za čisto različne končne cilje. Kar je svobodomislecem zadostovalo, je bilo za nas absolutno premalo. Tudi zato se versko mlačne družine v župnijah kljub požrtvovalnemu delu v prosveti in gospodarstvu množe v našo škodo in v korist svobodomislecev.

Zgodovina belgijske katoliške mladinske zveze nam je v tem oziru zelo poučna. Leta 1909 se je vršila v Malines velika skupščina belgijskih katoliških društev. Zadnji dan je bil poln navdušenja za katoliško stvar. Blizu 100.000 članov se je zbralo ter ponavljalo svojo obljubo katoliškim načelom. In ko so prinesli v procesiji 40 zlatih skrinjic z ostanki belgijskih apostolov, je bila množica kot bučeče morje. Navzoč je bil tudi kardinal Mercier. Gledal je te ogromne množice, vesel je bil, toda iz srca mu ni hotela neka skrita žalost. Vedel je, da je tu navzoča in zastopana samo polovica katoliških Belgičev, druga polovica pa je že daleč od Boga in Cerkve. Čutil je, da se kljub vsem društvom in organizacijam, kljub požrtvovalnemu prosvetnemu, gospodarskemu in socialnemu delu Belgija razkristjanjuje. Bridka misel za takega apostola, kot je kardinal Mercier. Zaupal je svojo bol vikarju Brohéeu, ki je slovel takrat kot eden najboljših javnih delavcev, ter mu naročil, naj proučuje, kako bi se socialistična ofenziva ustavila in potisnila nazaj. Brohée je študiral in potoval. Najprvo je šel v Nemčijo, v München Gladbach, kjer so mu rekli, da je za katoliško

² Od. Jacobs et Edouard Ned: M. Edouard Poppe, prêtre. Paris. P. Lethieuleux, librairie-éditeur str. 23.

³ O. c. str. 111.

⁴ O. c. str. 96.

⁵ O. c. str. 52.

društveno delo neobhodno potrebno, da si vsak duhovnik pridobi laičnih sodelavcev, kar da je življenjski pogoj duhovnikovega društvenega dela. Nato je šel v Francijo. Tam so mu dali metodo, kako naj duhovnik dela v katoliških organizacijah, kakršne so mu priporočili v Nemčiji. Vsa ta metoda da je obsežena v treh besedah: Piété, étude, action. To se pravi: akcija mora izvirati iz globokega in intenzivnega verskega življenja (piété) ter iz izobrazbe (étude). To da je metoda katoliške akcije.

Brohée se je vrnil v domovino ter začel počasi in previdno. V tistem času so po družtvih najbolj forsirali študijske krožke (Cercles d'Etudes), ki jih je že proti koncu prejšnjega stoletja začel ustanavljati znani p. Vermersch. Njihov namen je bil v obliki disputacij pripravljati mlade člane, da bodo znali na tisoč ugovorov, ki so jih širili socialisti proti veri, dajati odgovor. Pa kaj se je zgodilo? Ko so se fantje naučili, kako je treba disputirati, so v velikem delu prestopili k socialistom in komunistom. Dr. Picard, glavni duhovni voditelj belgijske katoliške mladinske zveze, ki piše o tem, pravi, da je bil vzrok v tem, da so bili ugovori vedno bolj jasni in preprosti kot odgovori in se je fantja, ki je stavil ugovor, radi svoje preprostosti in jasnosti bolj prijel socialistična fraza kot dolg in težak odgovor nanjo in da je mnogokrat s tako trmo branil postavljeno zmotno tezo, da je pri njej za vedno obstal. Tako — pravi dr. Picard — je postajalo vedno bolj jasno, da nasprotnika ne boš pridobil, če ga spraviš samo v zadrego. Pokazala se je potreba globljega dela, to je: intenzivnega nadnaravnega življenja ter sistematičnega pouka evangeljskih resnic. Člani študijskih krožkov naj postanejo apostoli najprvo po svojem globokem nadnaravnem življenju in potem po svojem sistematičnem poznanju verskih resnic. S tem trenutkom pa so seveda študijski krožki nehali biti organizacija množice ter so postali elita. Leta 1911 se je javno na nekem sestanku izreklo, da so taki elitni študijski krožki dušnopastirska dolžnost prvega reda. Ustanovila se je zveza teh krožkov, začel je zanje izhajati tednik l'Effort, ki si je v svojem programu načrtal tudi to nalogo, da pomaga svojim čitateljem predelati njihovo življenje v »transkripcijo evangelija«, s čemer da hoče priti na pomoč njihovem načrtu: zopet pokristjaniti Valonijo. Duša temu gibanju, ki pa je bilo številčno zelo omejeno, je bil duhovnik Brohée.

1912 so se vršile volitve v državni zbor. Šlo je za to, da se zagotovi katoliška večina. Boj je bil hud in vsa katoliška mladina se ga je z veliko vnemo udeleževala. V tem času je Brohée zbral nekaj mladih študentov ter jim razodel, da volilna stiska katoličanov ni slučajna, da postaja od volitev do volitev hujša in to raditega, ker se Belgija vedno bolj razkristjanjuje. Zato da nikakor ne zadostuje samo volilna propaganda, treba je iti mnogo globlje: Belgijcem je treba vrniti zaklad, ki so ga prodali za sramotno ceno: vero in praktično versko življenje. In na tem majhnem sestanku 2. maja 1912, se je ustvarila danes tako mogočna, čisto v duhu KA vodena katoliška zveza belgijske mladine.⁶

Kdo ne vidi v luči teh par potez iz zgodovine mladinske belgijske organizacije napak, ki smo jih pri nas delali nevede in nehote, kot so jih delali v Belgiji; in kdo ne vidi, da bo morala tudi pri nas obveljati belgijska metoda: piété, étude, action. Pri naših prosvetnih društvih pa je bilo 80% action (igre, izleti, telovadba itd.), 20% étude, za piété pa marsikje ni preostalo nič. S tem pa niti malo nočem trditi, da so nam prosvetna društva celo taka, kot so, nepotrebna — jaz sem prepričan o nasprotnem — toda za pokristjanjenje Slovenije, kar je danes najpotrebnejše,

⁶ L. Picard: L'Association Catholique de Jeunesse Belge. Louvain. Str. 59 in nasl.

niso zadostna. Zato pa mora biti poleg prosvetnega društva KA, ki bo skušala vpeljati metodo: piété, étude, action. Pij X. je l. 1905 v svoji že omenjeni okrožnici »Il fermo proposito« poudarjal: Vsi tisti, ki so poklicani, da vodijo katoliško gibanje ali da sodelujejo, morajo biti katoličani, pripravljeni na vsako preizkušnjo, prepričani o svoji veri, temeljito poučeni o verskih stvareh, otroško udani Cerkvi, prav posebno še apostolski stolici in namestniku Jezusa Kristusa na zemlji; biti morajo ljudje resnične pobožnosti, z močnimi krepostmi, čiste nravi in tako brezmadežnega življenja, da so drugim učinkovit zgled.

2. KA je akcija laikov. Za duhovnike naravnost odločilna beseda. Že dosedaj je duhovnik klonil pod težo organizacijskega dela, da je marsikaterikrat trpelo osnovno dušnopastirsko delovanje (zlasti pridige, ki so za versko oblikovanje ljudstva tako silnega pomena), sedaj naj se mu pa naprti še KA. Laiki v aktivnem dušnem pastirstvu! To ni koncesija laikom, to je dolžnost, služba, ki so jo dobili z zakramentom sv. birme. Kar je za duhovnika sacramentum ordinis v višjem smislu, to je za laika sacramentum confirmationis v manjšem obsegu. Sv. birma torej ni samo milost, kakor smo ta zakrament dosedaj okrnjevali, temveč prava aktivna dušnopastirska služba. Takole sem jaz povedal faranom: Ni samo duhovnikova dolžnost, da sam vleče farni voz proti nebesom, vsa fara pa lagodno in brezskrbno sedi na vozu, in to ne samo dušni bolniki in invalidi, temveč tudi duhovno zdravi in močni ljudje, mnogokrat močnejši kot duhovnik sam. Duhovnik lahko omaga in voz obstane. Zdravi in močni dol z voza! Uprezite se poleg duhovnika, na vozu naj ostanejo bolniki in invalidi, saj jih je itak, Bogu bodi potoženo, zmerom več. Pa bo šlo dobro naprej, duhovnik bo vlekel najbolj in smer dajal, vi pa mu boste pomagali.

V okrožnici »Il fermo proposito« pravi Pij X.: Vse te organizacije, katerih poglavitna opora in delavci so katoliški laiki in katerih način je različen po potrebah vsakega naroda, tvori ono, kar se po navadi označuje s posebno in gotovo zelo plemenito besedo katoliška akcija.

Isti papež piše predsedniku zveze francoske katoliške mladine Jean Lerolle-u, da je prav, da imajo v vsaki skupini duhovnika, ki naj jih uči in vodi. »Sicer pa,« tako nadaljuje pismo, »duhovnikova navzočnost ne bo ovirala iniciative in zdrave svobode; duhovnik je zraven samo kot učitelj, svetovalec, voditelj, kakor pač nanese.«

Dosedaj si žal mnogi duhovniki nismo znali pomagati, kako vzgojiti poleg sebe laikov, ki bi iz lastne pobude znali voditi najrazličnejše društveno delo, zlasti pa dušnopastirsko, kolikor ga obsega KA. Malo morda radi tega, ker je marsikdo hotel vse sam narediti in ni laikom nikdar nič zaupal (mnogokrat seveda vsled bridkihkušenj); še več pa je takih, ki tega znali niso in ne zmogli, ker nas v tem oziru nihče učil ni in ker nam naše centralne organizacije v tem oziru niso dale nobenih navodil, kako naj se to izvede, še manj pa gradiva, ki je pri formiranju takih laikov potrebno.

3. KA je integralni, sestavni del dušnega pastirstva. Zdi se torej, da dušno pastirstvo ne bi bilo popolno, celotno, ako ni KA. KA torej spada v hierarhično lestvico: najvišje papež in njegovo dušno pastirstvo, nato škof, potem župnik s svojim dušnim pastirstvom in kot najnižja KA. Vse je drug drugemu podrejeno, toda vendarle z neko avtonomijo, v katero se višja instanca ne vtika brez potrebe. Tako ima tudi KA, čeprav samo župnijska, neko samostojnost, da je pod vodstvom in nadzorstvom dušnega pastirja. Navajamo zopet pismo, s katerim je kardinal Gasparri potrdil pravila italijanske KA. Tu pravi: »KA ni politična, temveč verska organizacija... Torej je podrejena cerkveni hierarhiji. Prav

zato pravila KA predvidevajo župnijske in škofijske odbore ter osrednji odbor, ki so vsi neposredno odvisni od cerkvene avtoritete. Da morejo ti odbori izvrševati svoje poslanstvo v svojem področju, morajo seveda imeti neko realno avtoriteto. To je neobhodno potrební pogoj za združitev katoliških sil ter za porast moči in učinkovitosti njihove akcije.« Takó kardinalovo pismo.

Tudi v tem oziru smo morda duhovniki včasih preozkosrčni. Včasih nalagamo samo žrtve, pravic ne damo. Slišal sem nekje Goethejev izrek: »Wenn man von den Leuten Pflichten fordert und ihnen keine Rechte zugestehen will, muß man sie gut bezahlen.«

KA je končno akcija in sicer ne akcija posameznikov, temveč skupna akcija. Le-ta pa je nemogoča brez organizacije. Zato je KA organizacija in je brez organizacije ni. To je treba poudarjati proti onemu napačnemu umevanju KA, ki trdi, da je KA ideja, misel. Samo ideja še ni akcija.

Kako pa izvesti to akcijo. To je največje in najvažnejše vprašanje. Zakaj idejo dati je večkrat zelo preprosta in lahka naloga. Idejo izvesti, to je umetnost. Sovražno fronto prodreti, ta ideja je preprosta in samoposebi umljiva. Zato ni potreba vrhovnemu poveljniku posebne modrosti. Modrost pa je neobhodno potrebna, kako fronto prodreti s čim večjim uspehom in čim manjšo izgubo. Tak načrt mora biti pripravljen v vseh podrobnostih ter mora računati z vsemi eventualnostmi. Glejte — v tem tiči jedro ogromnega dela, ki ga mora vršiti vodstvo, v prvi vrsti osrednje vodstvo KA.

Naj omenjam tu nekaj poglobitvinih načel.

1. Najprvo je treba vzgojiti voditeljev, to se pravi oficirjev in podoficirjev. Samo general ne zadostuje za KA, katera hoče zajeti in prekvasiti čim širše plasti naroda. Ti oficirji in podoficirji morajo biti, kakor pravi Pij X.: »katoličani, ki so pripravljeni na vsako preskušnjo, ljudje resnične pobožnosti, brezmadežnega življenja in temeljito poučeni v verskih stvareh.« Ti oficirji in podoficirji so elita KA, elita, brez katere je KA mrtva, posoda brez vsebine, sol brez kisline. Gospodje, ali nismo bili v preteklosti le preveč brez takih oficirjev in podoficirjev. Zadovoljili smo se kvečjemu s kaplarji.

2. Drugo neobhodno potrebno načelo je: voditelj vodi! To je najvažnejše delo. Nikdar pa ne izvršuj podrejenega dela, ki ga z lahkoto izvrše drugi. Belgijska KA se tu drži nauka, ki so ga v mnogoštevilnih brošurah nakopičili industrijski pisatelji o taylorizmu, o moderni industrijski in trgovski administraciji. Tako sem bral v drobni knjižici: Zur Psychologie der Führung: »Kein Vorgesetzter darf Arbeiten selber ausführen, die von Untergebenen ebenso gut gemacht werden könnten, um frei zu bleiben für jene Arbeiten, die nur er erledigen kann.« Dr. Picard pravi v svoji knjigi: L'Association Catholique de la Jeunesse Belge: »Voditelji, ki ne premagajo skušnjave, da bi vse naredili sami, zelo slabo izvršujejo svojo službo. Njihova naloga je voditi, ne pa izvrševati. Naj najprvo napravijo točen načrt, porazdele posameznikom njihove naloge in naj potem nadzorujejo, da bodo dotični vse naložene naloge zvesto vršili. Vse to je mnogo važnejše, kakor pa izvrševanje, ki jih navadno popolnoma izčrpa.«¹

3. Tretje načelo je edinstvo. Značilno je, kako papeži v svojih okrožnicah o katoliški akciji to načelo poudarjajo. Je pač potrebno ponavljanje onega, za kar je Kristus molil v svoji velikodušniški molitvi: da bi bili vsi eno. Danes se zdi, da baš te edinstvi, ki je nujna za uspeh

¹ O. c. str. 19 in nasl.

KA, med slovenskimi katoličani manjka. Pravijo, da je pot do edinosti težka. Morda je to res, toda Rodriguez v svoji Šoli popolnosti priporoča silno praktičen in lahek način za doseg edinosti, in to v obliki matematične formule: Če sta dve količini enaki tretji, sta si enaki tudi med seboj. To se pravi, držimo se krepko sv. Očeta in svojega škofa za vsako ceno in v vsakem primeru, potem bomo tudi med seboj edini. To je prava katoliška formula, ki je obenem polna blagoslova božjega.

4. Četrto načelo je avtoriteta in disciplina, ki morata biti temelj in kvas vsake KA. To je sicer za vsako skupno delo samoposebi umevna zahteva, toda v zadnjih letih so tudi med nami nekateri hoteli s smešenjem in z raznimi importiranimi doktrinami vreči avtoriteto in disciplino v staro ropotarnico. Gospodje, katoliška Cerkev sloni na avtoriteti. Verska resnica je zame resnica ne zato, ker je zapisana v svetem pismu ali sporočena v tradiciji, temveč zato, ker jo uči papež. Sv. pismo se je utegnilo v teku 2000 let spremniti, toda papež pravi, da se ni, in to zame drži. Če torej majemo avtoriteto, sami sebi izpodkopujemo tla. — Jasno pa je za vsakega kristjana, toliko bolj duhovnika, da avtoriteta ni isto ko diktatura.

In za konec prihajam k temi, ki mi je bila naročena, naj o njej poročam: Kako praktično vršiti vzgojo elite KA. V resnici si tega ne drznem, zakaj tega ni mogoče obdelati v enem referatu, ki pa bi ga mogli dobro podati bolj poklicani, kot sem jaz. Drugič pa je to najvažnejša izvedba KA, izvedba, ki mora biti od vseh strani proučena, dogovorjena, točno izdelana z gradivom vred, ki ga morajo župne KA dobiti v roke. Drugače je stvar naprej izgubljena in s tem tudi KA. Saj smo tudi do sedaj vsa leta govorili o eliti — pri Marijinih družbah, pri Orlu — pa nihče ne more trditi, da so bile oziroma so to elite. Zakaj ne? Ker se je vsak gospod trudil po svoji dobri volji, brez potrebnih navodil in brez še potrebnejšega gradiva. Ni bilo dogovorjenega, dozorelega in izdelanega načrta, pa je vsa zadeva obstala na prvi četrtinki pota. Glejte, tu čaka generalni štab osrednje KA ogromno in hvaležno delo. Ta mora v prvi vrsti voditi ter izdelovati podrobne načrte. Zato — povem to samo v ilustracijo, sine ira et studio — nikakor ni umestno, da osrednji odbor KA pobira za poplavljenca, ker je to podrejeno delo, ki naj ga izvrši recimo Karitativna zveza, osrednja KA naj bo pri vodstvu in samo pri vodstvu. Vendar bi o formiranju elite, to je oficirjev in podoficirjev KA, omenjal nekatere misli.

Od oficirjev se zahteva mnogo več kot od prostakov, ker imajo večjo nalogo in večjo odgovornost. Zato seveda jih tudi ni toliko in jih tudi treba ni. Izberi par najboljših fantov, poštenih, živih in podjetnih, najboljše vse iz tistega stanu, ki je v župniji najbolj številen oziroma, ki je akcije najbolj in najprej potreben. Zakaj tu se moramo držati modrega načela, ki ga je papež poudaril v okrožnici »Quadragesimo anno«, da najuspešnejše izvršuje apostolat vsak stan sam med seboj. Teh par fantov je treba potem zbirati ter jih vzgajati za apostole gotovo po francoskem geslu: piété, étude, action. Brez dvoma bodo zahteve velike, zlasti v duhovnem oziru. Dvomiš, ali se bodo dobili taki fantje. Ne lahko in mnogo bo razočaranj. Tu pa moram opozoriti na Poppejevo metodo, kadar je bilo treba kaj težkega izvesti. Ni samo sam molil, temveč je tudi druge prosil, da molijo; bolnike, da darujejo svoje trpljenje in bolezen za neko važno zadevo; stare mamice in očance, ki neprestano prebirajo rožni venec.² Kakšen duhovni kapital leži za dušnega pastirja v teh starih, pozabljenih ljudeh! Kar ne boš dosegel za besedo, bo dosegla milost. Nekaj razočaranj pa je za uspeh dela potrebnih. Torej:

² Ed. Poppe: Eucharistische Pfarrseelsorge, str. 24.

1. Piété. Elita naj bo brezmadežnega življenja, zgled kreposti in borbenosti. Praktično se to pravi: pogosto sv. obhajilo in sv. maša. To je studenec, iz katerega edino vre krščansko mišljenje in življenje, kakršno je potrebno za apostolsko delo v KA. V Belgiji in tudi še po drugih državah imajo zato sijajne organizacije evharističnih križarjev. Tedensko sv. obhajilo najmanj je absolutna dolžnost. Pa ne sv. obhajilo, kakor je pogosto pri nas, temveč kvalificirano sv. obhajilo. To ni teološki izraz, toda pove zadosti. Ta organizacija se nikakor ne zadovoljuje s štetjem sv. obhajil, temveč vzgaja križarje, da so sadovi sv. obhajila s primerno pripravo in zahvalo tudi ex opere operantis čim večji in da se sv. obhajilo dobro izrabi za napredek v duhovnem življenju. Cilj je torej: pogosto in dobro. Zato imajo evharistični križarji svoje male sestanke, ki so bistveni pri organizaciji ter izvršujejo na posebne načine kontrolo nad kvaliteto svetih obhajil in napredkom duhovnega življenja. Samo o evharističnih križarjih bi bil en referat premalo, zato o tem ne bom dalje govoril, opozarjam pa na izborni knjižico: *Eucharistische Pfarrseelsorge*, ki jo je spisal prej omenjeni duhovnik Edvard Poppe, začetnik evharistične križarske vojske. Seveda bi tudi v tem oziru moral priti enotno izdelan načrt od KA oziroma ordinariata.

2. Étude. Papež Pij XI. pravi, da morajo biti voditelji KA solidno poučeni v verskih stvareh. Torej bi bilo treba s fanti sistematično predelati vsa velika aktualna vprašanja sedanje dobe v luči katoliških načel; praktično bi se to reklo, da je treba predelati z njimi vse papeževe okrožnice, česar pa duhovnik sam ne more, ker so te okrožnice zelo težke. Zato je treba dati duhovniku v roke izdelano gradivo. Pri tem pa je najprej potreben daljši ciklus predavanj o papežu, o njegovi avtoriteti itd., tako da se bodo fantje zavedali, kaj je papež, kaj pomeni njegova beseda za katoličana, da bodo papeža in Cerkev res ljubili. Tega nam Slovencem v veliko škodo naše katoliške stvari hudo manjka in vprav nam mora prav posebno veljati bridka pritožba sedanjega svetega Očeta v okrožnici *Ubi arcano*: »Kje so« — tako toči sv. Oče — »kristjani, ki bi bili brezpogojno zvesti naukom katoliške Cerkve v aktualnih vprašanjih? Poznajo te nauke: o pravicah avtoritete v družbi in pokorščini, ki so jo dolžni; o lastninski pravici; o pravicah in dolžnostih poljedelskih in industrijskih delavcev; o vzajemnosti držav ter gospodarjev in delavcev... Da, oni to poznajo, toda govorijo, pišejo, se obnašajo, kot bi bili nauki in navodila, ki so jih tolikokrat razglašali papeži Leon XIII. zlasti, Pij X. in Benedikt XV., zastarani ali razveljavljeni.«

Elito KA je treba vzgojiti v brezpogojni vdanosti do papeža in njegovih nauk.

3. Action sledi — kakor pravi Poppe — sama ob sebi, če se je v prvih dveh zahtevah piété in étude storilo, kar je bilo potrebno. Pri akciji pride še nekaj v poštev: borbenost, katere katoličanom tako manjka, brez dvoma največ zaradi tega, ker smo zastrupljeni z nasprotnim časopisjem. Katolicizem je po svojem bistvu borben, zakaj resnica in dobrota imata v sebi težnjo, da se širita. Če katoličani nismo borbeni, je znamenje, da je resnica v nas omamljena; po čem drugem, kot po zmoti, ki jo pijemo iz nasprotnega tiska. To zlo je tako veliko, da se ga niti ne zavedamo več in je zato toliko hujše. Zlasti se to pozna velikemu delu naše katoliške inteligence. Prepričana je, da ji svobodomiselnost hrana, ki jo v veliki meri uživa, nič ne škoduje, v resnici pa so že tako zastrupljeni, da so za vsako borbo nesposobni. — Eliti KA bo to borbenost brezpogojno treba vlit.

H koncu bi povedal to, kar se mi je zgodilo baš včeraj v zvezi s tem mojim predavanjem. Neko kmetsko dekle, zelo razumno, toda v besedah prav nič skromno in zbirčno in je dovolj videlo po svetu, me je vprašala v svoji kmetski radovednosti, po kaj grem v Ljubljano. Pa ji povem, da bom predaval o KA. »Komu,« je vprašala. Ko sem povedal, da duhovnikom, mi je rekla v svoji neobrušenosti: »Povejte gospodom, naj začnejo s KA najprej pri sebi, pa bo vse dobro šlo.« Malo pogrelo me je, končno sem si pa mislil: njene besede so sicer preodkritosrčne, toda brez resnice niso! Prav za prav je pa v jedru isto, kar je na II. mednarodnem zborovanju Kristusa Kralja l. 1932 v Berlinu povedal direktor poljske KA dr. Stanislav Broos: »Mi katoliški poljski duhovniki si vedno pravimo: Čas zahteva svetih duhovnikov. Sveti moramo biti, polni nesebičnosti, ljubezni in pravičnosti, požrtvovalnosti in zvestobe.«³ Vem, da je o tem neprimerno lažje govoriti, kot to prakticirati in da so drugi bolj poklicani to stvar omenjati kot jaz, vendar si je treba biti na jasnem, da bo treba v teh časih in še bolj v prihodnjih, ki se nam obetajo, vedno več o tem govoriti po konferencah in o drugih prilikah. Gotovo v nekem smislu je to, kar je povdarjal ravnatelj semenišča v Gande-u v Belgiji, ko je bil tam gojenec že parkrat omenjeni Edvard Poppe: »To, kar ste vi, bo čreda. Vi ste forma črede, forma gregis. Če boste sveti vi, bo tudi ljudstvo. Če boste vi slabi, bo ista-tako tudi čreda.«

V Ljubljani, dne 14. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

5.

Kanonična vizitacija in birmovanje v l. 1934.

Za kanonično vizitacijo veljajo dosedanje odredbe, katere naj si pri-zadeti gospodje ogledajo v »Škofijskem listu« 1931, str. 8—11, in 1932, str. 11—13. Vrh tega bom vsakemu poslal pravočasno še posebno okrož-nico. Opozarjam pa na sledeče:

1. Birmance navadite, da bodo po sv. birmi molili Vero, Očenaš in Zdravo Marijo g l a s n o skupaj z duhovščino;

2. cela asistenca naj pri obredu sv. birme glasno odgovarja; obredne molitve najdete v Zbirki sv. obredov st. 344 sl. in v knjižici: Sv. birma, ki jo je otrokom za pripravo zelo priporočati in se dobi pri škof. ordinariatu po 2 Din;

3. vernike naj se opozori na popolni odpustek, katerega na podlagi fakultet S. Congr. Consist. z dne 6. okt. 1933 podeljujem pod navadnimi pogoji vsem, ki pri kanonični vizitaciji pobožno obišejo vizitirano cerkev. Ta odpustek ni odvisen od slovesnega pontifikalnega blagoslova, ki ga podelim po vходу v cerkev. Za ta blagoslov podeljujem v smislu kan. 349, § 2, 2° vsem, ki so navzoči, petdeset dni odpustka.

Kanonična vizitacija in birmovanje se bo vršila po sledečem redu:

I. Dekanija Kranj.

1. Cerklje v nedeljo, 15. aprila;
2. Št. Urška gora v ponedeljek, 16. aprila;
3. Zapoge v torek, 17. aprila;

³ Internationale Christkönigstagung zu Berlin. Vom 28. bis 31. August 1932. Str. 104.

4. Smlednik v sredo, 18. aprila;
5. Mavčiče v četrtek, 19. aprila;
6. Trboje v petek, 20. aprila;
7. Velesovo v soboto, 21. aprila;
8. Šenčur v nedeljo, 22. aprila;
9. Naklo v ponedeljek, 23. aprila;
10. Pobrezje v torek, 24. aprila;
11. Duplje v sredo, 25. aprila;
12. Križe v četrtek, 26. aprila;
13. Lom v petek, 27. aprila;
14. Trzič v nedeljo, 29. aprila;
15. Goriče v ponedeljek, 30. aprila;
16. Trstenik v torek, 1. maja;
17. Preddvor v sredo, 2. maja;
18. Jezersko v četrtek, 3. maja;
19. Kokra v petek, 4. maja;
20. Predoslje v soboto, 5. maja;
21. Šmartin v nedeljo, 6. maja;
22. Besnica v nedeljo, 21. oktobra;
23. Kovor, na jesen, dan se bo še določil;
24. Kranj, na jesen, dan se bo še določil;
25. Sv. Jošt, dan se bo še določil.

II. Dekanija Radovljica.

26. Ovsišje v ponedeljek, 7. maja;
27. Dobrava v torek, 8. maja;
28. Kamna gorica v sredo, 9. maja;
29. Kropa v četrtek, 10. maja;
30. Zasip v petek, 11. maja;
31. Gorje v soboto, 12. maja;
32. Bled v nedeljo, 13. maja;
33. Bohinjska Bela v ponedeljek, 14. maja;
34. Ribno v torek, 15. maja;
35. Bohinjska Bistrica v sredo, 16. maja;
36. Srednja vas v četrtek, 17. maja;
37. Koprivnik v petek, 18. maja.

III. Dekanija Novo mesto.

38. Novo mesto v nedeljo, 3. junija;
39. Št. Peter v ponedeljek, 4. junija;
40. Šmarjeta v torek, 5. junija;
41. Bela cerkev v sredo, 6. junija;
42. Brusnice v četrtek, 7. junija;
43. Stopiče v petek, 8. junija;
44. Podgrad, v soboto, 9. junija;
45. Šmihel v nedeljo, 10. junija;
46. Vavta vas v ponedeljek, 11. junija;
47. Toplice v torek, 12. junija;
48. Poljane v sredo, 13. junija;
49. Črmošnjice v četrtek, 14. junija;
50. Soteska v petek, 15. junija;
51. Prečna v soboto, 16. junija;
52. Mirna peč v nedeljo, 17. junija.

IV. Dekanija Trebnje.

- 53. Trebnje v nedeljo, 27. maja;
- 54. Mirna v torek, 19. junija;
- 55. Št. Rupert v sredo, 20. junija;
- 56. Št. Janž v četrtek, 21. junija;
- 57. Sv. Trojica v petek, 22. junija;
- 58. Trebelno v soboto, 23. junija;
- 59. Mokronog v nedeljo, 24. junija;
- 60. Sv. Križ v ponedeljek, 25. junija;
- 61. Čatež v torek, 26. junija;
- 62. Št. Lovrene v sredo, 27. junija.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

6.

Pastoralne konference v letu 1934.

Predmeti za posvetovanja na konferencah so sledeči:

I.

Na pomladanski konferenci:

1. Katere so naloge katoliške akcije v župnijah dekanije in kako bi se najuspešnejše mogle izvršiti?

Gospod dekan naj določi enega referenta. Na podlagi referata naj se v podrobnem razgovoru dožene naloga KA za vsako župnijo in metoda dela. Rezultate tega posvetovanja naj gospodje dekani pošljejo z zapisniki in elaborati takoj po konferenci na škofijski ordinariat, da jih bo mogoče do jeseni rešiti.

2. Casus:

Bertha, mulier astuta, gaudia nuptiarum, sed non onera matrimonii appetens, antequam ad nuptias convolet, postulat a medico, ut in ea operationem, quam »oophoroectomiam« appellat, peragat.

Ita ad generandam prolem impotens effecta, nubit Cajo, quocum per aliquot annos matrimonialiter vivit.

Sed cum Bertha inciperet hysteria (en fructus operationum quorundam!) laborare, Cajus ab ea separari cupit feminam sanam et filiorum capacem ducturus.

Asserit Cajus Bertham fuisse jam ante matrimonium impotentem et postulat, ut ex hoc capite matrimonium declaretur nullum.

Exponatur:

- a) Quis sit finis matrimonii (»Casti connubii«, Škof. list 1931, pag. 21).
- b) De relatione inter virum et uxorem in societate conjugali (»Ordo amoris« sec. encycl. »Casti connubii«).
- c) Quae »nova conjunctionum genera« in »Casti connubii« reprobentur.
- d) Quid doceat encycl. »Casti connubii« de abortu et de finibus eugenicis.
- e) Dijudicentur Bertha et Cajus.

II.

Na jesenski konferenci:

1. Materielno stanje cerkvâ in duhovščine v dekaniji.

Vsak župnik naj pismeno poroča za svojo župnijo. Po teh poročilih naj se konferenca posvetuje o tem, kako eventualno izboljšati gnotni položaj v toliko, da je vzdrževanje cerkvâ in eksistenca duhovnikov zagotovljena.

2. Casus:

Titius, dives possessor, variis indiget operariis; excultis pro cancellaria, »manualibus« pro officina.

Sed in conducendis operariis valde sagaciter procedit:

Dactylographas assumit ad menses tantum, et quidem experimenti gratia, sine ullo salario, promittens si experimentum bene superarint, eas definitive collocatum iri... sed opportuna occasione illas antea dimittit, et novas sub iisdem conditionibus assumit.

Operarios pro officina assumit »provisorie« tantum et levi de causa eos dimittit; salariam solvit eis infra minimum, affirmans se sola misericordia motum eos conduxisse, eisque amplius non indigere.

Debitoribus sibi non statim solventibus foenus 12% imponit.

Exponatur doctrina:

I. De contractu conductionis speciali ratione habita ad encycl. »Quadragesimo anno«:

- a) quid sit contractus conductionis,
- b) sit ne licitus,
- c) quae sint obligationes conducentis,
- d) quae obligationes operarii conducti,
- e) habeatne operarius jus ad partem lucri.

II. De mutuo pecuniario:

- a) quid sit mutuum,
- b) quo sensu pecunia »sterilis« dici possit,
- c) quae sit mensura foeneris adhuc licita,
- d) quid statuatur Codex de mutuo.

III. Dijudicetur ratio agendi Titii.

NB! Oba kazusa morajo rešiti vsi duhovniki, ki so po obstoječih predpisih obvezani izdelati referate za pastoralne konference.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

7.

Pastoralne konference v letu 1932.

Konference so se v vseh dekanijah v redu vršile. Mnogo časa primernih in koristnih sklepov je bilo napravljenih. Bog daj, da bi jih gospodje dušni pastirji tudi res izvršili v zveličanje duš. Naj omenim in povdarim samo nekaj važnejših stvari.

I. Pastoralni hišni obiski.

Vprašanje je bilo predvsem, kako se naj koristno izvedejo. O potrebi ali vsaj veliki koristi teh obiskov ni treba več debata, ker so v škofiji že ukazani. Ne gre pri teh obiskih toliko za to, da župnik dobi kakšne podatke za Status itd., ampak za živ, oseben stik dušnega pastirja z vsako družino v župniji. Ta stik je conditio sine qua

non za uspešno pastirovanje in spada med prva in redna sredstva pastoračije. Zaradi tega se za nje mora najti čas, opusti se naj kak drug manj važen posel, ako ni mogoče vsega opraviti.

Na deželi v manjših župnijah so pastoralni stiki navadno dosti živahni. Razširiti se morajo res na vse družine in njihove člane. Obiski se morejo vršiti sistematično ali ob priliki (n. pr. ob velikonočnem izpraševanju na podružnicah, ob sprevidenju kakega bolnika nazaj grede i. sl.).

Brez izjeme mora vsak novi župnik takoj ob nastopu službe začeti z obiski družin, da se jim predstavi in naveže stike z njimi. Novi župnik ne potrebuje nobenega drugega razloga za te obiske.

V količkaj večjih župnijah se mora uvesti poseben zapisnik hišnih obiskov, da ima dušni pastir kontrolo, katere družine je že obiskal in katerih še ni. Najboljša je kartoteka družin po vaseh, kjer se zabeleži datum obiska. Morda se da tudi v Statusu napraviti opomba. Seznam je predložiti vizitatorju ob kanonični vizitaciji.

II. Dobrodelna akcija.

Iz poročil, ki jih je podal večji del župnij (vse žal nel), se razvidi, da je v vernikih veliko lepe krščanske ljubezni, zlasti do domačih revežev. Tujim, dostikrat nevrednim postopačem, dajejo ljudje miloščino bolj iz strahu.

Mnogokje so Cerkev in njene organizacije skoraj popolnoma izrinjene iz karitativnega delovanja, kar ni prav. Cerkvi je dobrodelnost povsem svojska in verniki naj bi iz verskih nagibov vršili dobrodelnost. Občine in druga necerkvena občestva imajo res tudi socialne dolžnosti do siromakov, navadno so jim na razpolago tudi obilnejša sredstva, vendar se morajo cerkvena udruženja ali posebni cerkveni dobrodelni odbori tudi še karitativno udeleževati, kajti duhovna dela usmiljenja so še vedno izključna domena Cerkve, za katera se občine in razni fondi prav nič ne zmenijo.

III. Socialno vprašanje.

V luči papeževe okrožnice »Quadragesimo anno« spoznamo veliki važni delokrog pastoračije med delavstvom. Referati o tem vprašanju kažejo, da duhovniki doumevajo važnost in nujnost te panoge pastirskega dela. Ker se bo vsebina okrožnice skušala na drugem mestu za pastoračijo izrabiti, želim vse gospode duhovnike opozoriti le na dolžnost, krščansko delavstvo razumevati v njegovem stremljenju in ga z vsemi močmi podpirati. S študijem okrožnice se pripravimo, da bomo mogli delavstvu kazati pravilne smeri in ga tako obvarovati pred marksističnimi zmotami, na drugi strani pa mu zvesto pomagati v stremljenju za pravično in človeka dostojno ureditev njegovega družabnega položaja. Cerkev je vedno smatrala in danes še bolj smatra delavca za polnovrednega človeka, ker presoja človeka z božjih vidikov, raz katerih se človeka ne vrednoti po zunanjem družabnem položaju, marveč po notranji vrednoti duše in popolnosti krščanskih kreposti.

IV. Duhovne vaje.

Mnogo lepih misli in načrtov je bilo podanih o vprašanju, kako naj se dušnopastirsko izrabijo uspehi, ki jih rodijo zaprte duhovne vaje. Predvsem so imeli referenti pred očmi fante in može. Naj omenim iz vseh referatov samo dvojno, kar je neobhodno potrebno, da se sadovi duhovnih vaj ohranijo in uspešno uporabijo.

1. Prvo je, da imej duhovnik stalen stik s tistimi, ki so se vrnili iz Doma duhovnih vaj. Ta stik naj bi dosegel tole: a) Obvaruje naj fanta (mutatis mutandis velja isto za dekleta) slabe družčine, v kateri bi uspehi duhovnih vaj kmalu izginili. b) Spravi ga naj v dobro družčino, n. pr. v Marijino kongregacijo, v katoliško akcijo, v apostolstvo mož i. sl. Tudi dober katoliški tisk mu deloma nadomesti družčino. c) Da najmanj enkrat mesečno prejme sv. zakramente. To je minimalna zahteva. Počasi in psihološko pravilno se jih privede še k pogostejšemu sv. obhajilu. d) Mesečna — ali vsaj četrtletna — rekolekcija za obnovo v dobrih sklepih je velike važnosti. Napravi se lahko na najrazličnejše načine, kakor so jih gospodje deloma iz lastne izkušnje sami predlagali.

2. Drugo je, da se jih primerno apostolsko zaposli. Ko so po duhovnih vajah še vsi polni gorečnosti, jim je treba odkazati določene apostolske naloge. Ob teh nalogah se jim gorečnost vedno znova užiga. Mnogo je takih nalog, vsaka župnija ima svoje, kakor n. pr.: a) agitacija za udeležbo na duhovnih vajah; b) razširjanje dobrega katoliškega tiska; c) vpliv naboljšanje fantovskega družbe, da v njej prevladajo tisti, ki so bili v duhovnih vajah; d) varovanje zlasti mlajših fantov, da ne zaidejo v slabo družčino; e) pred vsem pa apostolat v katoliški akciji.

Za vse župnije naj velja kot pravilo: K zaprtim duhovnim vajam v Dom naj se pošlje vsako leto nekaj (čim več!) izbranih agilnih in sposobnih fantov in deklet, ki nudijo poročstvo, da bodo pravi apostoli. Doma v župniji pa naj se napravijo odprte duhovne vaje za vsak stan posebej, prav gotovo za fante in dekleta. Te duhovne vaje naj postanejo stalna institucija v župniji, kakor n. pr. velikonočno izpraševanje in celodnevno češčenje. Skupne duhovne vaje za vso župnijo, kakor so jih ponekod imeli, nimajo učinka kot duhovne vaje; jih ne morejo nadomestiti, in so pač splošna tridnevnicca in nič več. Dekanijski promotorji duhovnih vaj naj vzamejo stvar v roke, da se res v vseh župnijah začnejo vršiti redno vsako leto take duhovne vaje.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

8.

Izredna ura molitve v zahvalo za presv. Evharistijo in mašništvo.

Ob 1900 letnici upostavitve zakramenta presv. Rešnjega Telesa in mašništva je sv. Oče Pij XI. odredil, da bo dne 15. marca t. l. v cerkvi sv. Petra skupna ura molitve vseh rimskih duhovnikov s tem namenom, da se Odrešeniku zahvalijo za veliko milost mašništva in za presv. Evharistijo, obenem pa nudijo Jezusu tudi zadoščenje za vso nezvestobo od strani mašnikov in za žalitve, prizadete Srcu Jezusovemu v presv. Evharistiji. Za vernike pa bo ura molitve v isti cerkvi v nedeljo, dne 22. marca. Obeh molitvenih ur se bo papež osebno udeležil. Pričakuje pa, da se mu bodo priključili duhovniki in verniki celega sveta. Ljubljanska škofija se bo gotovo rada odzvala povabilu sv. Očeta. Zato naročam sledeče:

1. V četrtek, dne 15. marca t. l. bo v ljubljanski stolnici od 20. do 21. ure ura molitve duhovnikov, h kateri vabim vse svetne in

redovne duhovnike in klerike iz Ljubljane. Podrobnejši spored se bo gospodom še doposlal.

Izven Ljubljane naj imajo ob primerni uri gospodje duhovniki ta dan tudi molitveno uro. Kjer je več duhovnikov, naj se izpostavi Najsvetejše. V krajih, kjer je svetovni in redovni kler, naj župnik skuša doseči sporazum za skupno molitveno uro v župni cerkvi.

2. V nedeljo, dne 18. marca t. l. naj se ob primerni uri vrši v vseh župnih, duhovnijskih in samostanskih cerkvah molitvena ura po zgoraj označenem namenu. Najlepše bi bilo, ako bi se mogla vršiti ob isti uri ko v Rimu, če bo ura pravočasno znana. Vernike naj se nedeljo prej pouči o namenu te ure molitve in naj se jih povabi, da se je v velikem številu pobožno udeleže. Primerno je, da je v prvem delu ure pridiga coram Exposito v slogu meditacije. Ob koncu ure naj se zapoje: Tebe Boga hvalimo.

3. Na veliki četrtek, dne 29. marca t. l. naj verniki po želji sv. Očeta darujejo sv. obhajilo v zahvalo za presv. Evharistijo in za mašništvo ter v zadoščenje. Vernike naj se pravočasno na to opozori in povabi, da se letos na veliki četrtek v posebno velikem številu udeležijo sv. maše in prejmejo sv. obhajilo.

Na ta način hočemo duhovniki in verniki skupno s sv. Očetom obhajati 1900 letnico ustanovitve presv. Evharistije in se dostojno zahvaliti za veliko milost mašništva v sv. katoliški Cerkvi in pa nuditi vsaj majhno zadoščenje Jezusu za sakrilegije vseh 19 stoletij.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

Št. 411.

9.

Izpiti duhovnikov v zmislu kan. 130.

Za letošnje izpite se določa sledeča tvarina:

I.

Iz osnovnega bogoslovja: De Ecclesia. S posebnim ozirom na dušno pastirstvo.

Iz dogmatike: De actu fidei eiusque proprietatibus: de necessitate gratiae actualis, eius relatione ad naturam, de dispensatione eius, de iustificationis natura et effectibus formalibus gratiae sanctificantis; de visione beatifica; de sanctitate Christi, de sacerdotio Christi, de divina Maternitate B. M. V. deque privilegiis eam sequentibus; de SS. Eucharistiae sacramento; de confessione sacramentali; de contritione et attritione.

II.

Iz biblične vede: Stari zakon: Uvodna vprašanja o knjigah SPSZ; vsebina historičnih knjig in eksegeza 150 psalmov.

Novi zakon: Uvod v sinoptične evangelije in liste apostola Pavla; eksegeza evangelija sv. Janeza in Apostolskih del.

III.

Iz moralne teologije: De principiis (Noldin). — De praeceptis Decalogi (expecto VII.). (Po Noldinu.)

Iz pastoralne teologije: O sv. maši in zakramentih.

Iz cerkvenega prava: De clericis (Can. 108—478). De matrimonio (Can. 1012—1143; 1960—1992). De beneficiis et administratione bonorum ecclesiasticorum (Can. 1409—1551).

Izpiti iz vseh treh skupin se bodo vršili v četrtek dne 18. oktobra 1934 v avlah ljubljanske teološke fakultete (Alojzijevišče). Začetek ob osmih.

V Ljubljani, dne 17. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

št. 242.

10.

Novomašniki l. 1934.

V mašnike bodo letos posvečeni sledeči bogoslovci ljubljanske škofije:

Iz V. letnika:

1. Ivan Dolšina, roj. v župniji Vel. Lašče dne 21. avgusta 1909.
2. Janez Jenko, roj. v župniji Mavčiče dne 5. maja 1910.
3. Jožef Kofalt, roj. v župniji Semič dne 20. aprila 1909.
4. Janez Oblak, roj. v Horjulu dne 7. maja 1910.
5. Anton Orehar, roj. v Predosljih dne 13. junija 1910.
6. Janez Pregelj, roj. v Begunjah pri Cerknici dne 29. avgusta 1909.
7. Jožef Premrov, roj. v župniji Cerknica dne 6. februarja 1906.
8. Alojzij Turk, roj. v župniji Prečna dne 21. novembra 1909.

Iz IV. letnika:

9. Karel Babnik, roj. v župniji Mekinje dne 10. novembra 1909.
10. Ludovik Čepon, roj. v Horjulu dne 28. avgusta 1908.
11. Milan Kopusar, roj. v Škofji Loki dne 30. oktobra 1909.
12. Anton Stopar, roj. v župniji Boštanj dne 4. maja 1910.
13. Avguštin Žavbi, roj. v Zg. Tuhinju dne 10. avgusta 1909.

V zmislu določil kan. 998 cerkvenega zakonika naj se ti novomašniki v vseh župnih, duhovnijskih in samostanskih cerkvah razglase vernikom s prižnice in sicer na tretjo postno nedeljo, dne 4. marca 1934, s priporočilom, naj verniki molijo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Sreču Jezusovem ter da bi dobri Bog v teh hudih časih obudil veliko duhovskih poklicev. V zmislu določila v Škofijskem listu 1931 na str. 49 naj se na dan, ko se novomašniki razglase, in na dan njihovega mašniškega posvečenja moli pri dopoldanski in popoldanski službi božji molitev za novomašnike, kakor je v Cerkvenem molitveniku na str. 264.

Subdiakonati so imenovani prejeli v nedeljo dne 14. januarja 1934, druga dva višja redova pa bodo prejeli: diakonat na belo nedeljo, dne 8. aprila 1934, prezbiterat pa v nedeljo dne 8. julija 1934.

V Ljubljani, dne 17. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

11.

Petje lista in evangelija v slovenskem jeziku.

Z reskriptom od 17. aprila 1921, s katerim je papež Benedikt XV. dovolil rabo v slovenščino prevedenega rimskega obrednika, je bilo dano tudi sledeče dovoljenje: »Permittit quoque eadem Sanctitas Sua, ut *cantus Epistulae et Evangelii in Missa fieri possit in lingua vulgari.*« Tega dovoljenja se sme duhovščina v škofiji posluževati od letošnje Velike noči naprej.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

12.

Prehod

od kmetijskega leta na solnčno leto glede na delitev dohodkov.

Da se v smislu sklepa dekanskega shoda v letu 1931 (Škof. list 1931, str. 103) izvede po vsej škofiji računanje dohodkov po solnčnem letu tudi glede na darovanje in bero, se daje naslednje navodilo:

Računanje po kmetsem ali Jurijevem letu se ukine in velja poslej le računanje po solnčnem letu, t. j. od 1. januarja do 31. decembra.

Ob prehodu se pa računa:

1. Bera tako, da se nič ne prenese na prihodnje leto. Zato traja to leto le od sv. Jurija do 31. decembra, ima torej le 8 mesecev in prednik in naslednik si delita bero pro rata temporis.

Dva zgleda: 1. Sprememba je bila 1. avgusta. Prednik je služil od svetega Jurija do 31. julija, naslednik do konca leta; prvi tri, drugi pet mesecev. Bera se deli z 8 tako, da dobi prvi tri dele, drugi pet delov. — 2. Sprememba 1. marca. Prednik je pobral bero jeseni. Ta je vsa njegova; ima je pa še dobiti od naslednika od prihodnje bere za januar in februar, torej dve dvanajstini.

2. Darovanje je ali v začetku leta ali spomladi ali še pozneje:

- a) Če je v začetku leta, v januarju, velja za nazaj, torej za minulo leto;
- b) če je pa sredi leta, velja za solnčno leto.

Dva zgleda: 1. Naslednik je nastopil 1. januarja; darovanje je bilo 6. januarja. To spada v celoti predniku; naslednik ima pravico do darovanja šele drugo leto. Če prej odide, mu mora naslednik oddati del pro rata temporis.

2. Darovanje je 1. avgusta. Tu se deli po solnčnem letu, torej po mesecih službovanja.

Po tem prehodu ne bo nobenega dvoma več in delitev bo vedno lahka.

13.

Opozorilo.

V zadnjem času se vedno pogosteje oglašajo po hišah moške in ženske osebe, ki vsiljujejo za majhen denar knjižice z versko vsebino. Mnogi v dobri veri nasedajo zapeljivim besedam in kupujejo knjižice. Zmotijo jih vabljeni naslovi, n. pr. Harfa božja — Kje so mrtvi? — Kraljestvo božje, up sveta — Pribežališče v kraljestvo.

Opozarjam, da so to krivoverske knjižice. Izdaja jih krivoverska ločina »Raziskovalcev sv. pisma«, ki se je šele pred par leti iz Amerike priselila v naše kraje. V knjižicah se oznanja cela vrsta težkih zmot o temeljnih resnicah sv. vere, o Bogu, o Cerkvi, o človeški duši in o poslednjih rečeh.

Knjig s tako vsebino katoliški kristjan ne sme brati, niti jih shranjevati. Zato vernike opozarjam, da bodite proti tem osebam skrajno previdni. Odločno odklanjajte krivoverske knjižice. Kupujte samo take knjige verske vsebine, ki imajo izrečno dovoljenje cerkvene oblasti.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

Št. 410.

14.

Nabava državnih zastav.

Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je z dopisom z dne 19. januarja 1934, II. No. 1191/1, sporočila škof. ordinariatoma v Ljubljani in v Mariboru sledeče:

»Po § 9. zakona o praznikih od 27. sept. 1929, Uradni list št. 401/100, morajo v mestih in trgih razobešati ob državnih praznikih državne zastave vsi lastniki zgradb. Izven takih krajev pa je razobešati državne zastave «na vseh državnih in samoupravnih uradih kakor tudi na zgradbah uprav javnopravnega značaja». Krajev te slednje vrste se tiče tukajšnji dopis od 2. maja 1933, II. No. 1781/1, v katerem se sicer omenjajo samo župnišča (odnosno zgradbe, v katerih se nahajajo župni uradi), ki pa velja seveda tudi za župne (matične) cerkve v takih krajih.

Pojavilo pa se je vprašanje, na čigave stroške odnosno iz kakšnih sredstev se naj nabavijo potrebne zastave, češ, da cerkvena sredstva radi sedanjih razmer niso na razpolago, odnosno da župniki ne morejo biti dolžni, da bi krili stroške iz svojega. Radi tega se pripominja, da morejo predmetni stroški in to za župne cerkve kakor tudi za župne urade zadeti samo cerkveno premoženje. Če bi pa cerkvenih sredstev ne bilo, je stroške kriti kot druge cerkvene potrebščine, t. j. s konkurenco.

Škofijska ordinariata se prosita, da izvolita na prednje opozoriti vse župne urade ter jih pozvati, da po potrebi prosijo za konkurenčni postopek čimprej in tako pravočasno, da se državne zastave lahko razobesijo že na prvi prihodnji državni praznik, t. j. na dan 1. decembra 1934.

To v naznanje vsem, katerih se tiče, radi ravnanja.

V Ljubljani, dne 18. februarja 1934.

† Gregorij,
škof.

15.

Poziv dušnim pastirjem.

V izrednih časih, ki v njih živimo, mora iti vse naše stremljenje za tem, da naše ljudstvo čim tesneje navežemo na Boga in na Cerkev. V zvezi z Bogom in s Cerkvijo je naše edino upanje in naša rešitev. To naše delo za poglobljenje verskega življenja mora zajeti tudi naš moški svet, naše fantje. Fantje so bodoči gospodarji in voditelji. Ako bodo fantje prežeti verskega duha, bodo najboljša opora Cerkvi, narodu in domovini. Hvala

Bogu, naši fantje temu duhovnemu stremljenju niso nasprotni. V njih samih je močna in živa želja po duhovnih, nadnaravnih vrednotah. Z veseljem opažamo, kako se naši fantje z navdušenjem zbirajo na evharističnih shodih in drugih verskih prireditvah. Tudi duhovne vaje za fante se obnesejo povsod, kjer jih po skrbni pripravi priredijo. Mnogo fantov se je že udeležilo duhovnih vaj v Domu pri očetih jezuitih. Sama razveseljiva znamenja, ki jih ne smemo prezreti.

Intenzivno versko življenje med našimi fanti pa se bo stalno gojilo in utrjevalo najboljše po dobro izpeljani verski organizaciji. Ustanavljajo se odseki katoliške akcije za fante. Ne bilo bi pa prav, ako bi pri tem pozabili na fantovske marijanske kongregacije. Dobro organizirana kongregacija je sijajna šola globoke vere in evharističnega življenja. V plemeniti družbi dobrih fantov, v toploti marijanske družinske vzajemnosti, pod vodstvom očetovsko skrbnega duhovnika nam bo rasel nov rod, ki bo iniciativno posegel v krščanski preporod našega naroda. Dobro urejena kongregacija bo našim fantom tudi šola apostolske podjetnosti, pa nam bodo prav iz kongregacije zrasli apostoli katoliške akcije. Utemeljeni pa ti predsodki niso. Marijine kongregacije za fante se dajo urediti popolnoma v fantovskem duhu, pa se jih fantje z navdušenjem oklenejo. O tem pričajo živahno delujoče kongregacije po mnogih župnijah. Dokaz za to so tudi močne dijaške kongregacije, ki od leta do leta rastejo in napredujejo. Če pojasnimo našim fantom postanek, cilj in pomen Marijine kongregacije, bomo lahko razpršili neopravičene dvome in pomisleke. Seveda je treba za vse to mnogo dobre volje, mnogo osebnega stika in vpliva, dobre priprave in iskrene molitve.

Prosimo in pozivamo gospode dušne pastirje, da se z vso ljubeznijo zavzamejo za ustanovitev in poživljenje fantovskih Marijinih kongregacij. Najboljša priprava za to bodo dobre duhovne vaje, ki naj bi bile kmalu v vsaki župniji. Če kje ne bi mogli dobiti govornika iz Ljubljane, si morda sosedni gospodje v dekaniji med seboj to delo porazdele. Marsikje so gospodje že tako napravili in to z najboljšim uspehom.

Gospodje dušni pastirji! Zastavite vse svoje moči za to, da se v vsaki župniji organizira fantovska Marijina kongregacija. Po Mariji bomo naše fante navezali na Kristusa. Uspeh nam je zagotovljen.

Škofijsko vodstvo Marijinih družb.

16.

Duhovne vaje v letu 1933

so napravili: Škof dr. Gregorij Rožman. — Dr. Ahčin Janez, Ambrožič Franc, Arh Jožef, Avsec Franc. — Bartel Bertold, Bergant Anton, Bernik Franc, Bertoncelj Valentin, Borštinar Janez, Brajec Jožef, Brecljnik Alojzij, dr. Breznik Anton, Budin Janez, Bukowitz Henrik. — Caserman Janez, Cerkovnik Franc, Cuderman Kristijan, Cunder Viljem. — Čadež Viktor, Čampa Leopold, Črnilec Janez, Čuk Karel. — Dr. Debevec Jožef, dr. Demšar Jožef, Dolinar Franc, Drole Martin. — Dr. Ehrlich Lambert, Erjavec Janez, Erzar Franc, Erzin Leopold, Eržen Peter. — Dr. Fabijan Janez, Ferjančič Franc, Fertin Ignacij, Fister Franc, Flajnik Peter, Florijančič Jožef, Franke Janez. — Glinšek Franc, Gnidovec Jožef, Golmajer Franc, Golob Franc, Gostiša Vincencij, Govekar Franc, Govekar Leopold, Grašič Jožef, Grča Blazij, dr. Grivec Franc. — Hartman Jožef, Hladnik Janez, Hostnik Anton, Huth Feliks. — Jeglič Stanislav, dr. Jere Franc, Jerič Alojzij, Jerman Anton, dr. Jerše Jožef, Jerše Valentin, Juvan Franc, Juvanec Jožef. —

Kambič Alojzij, Kepec Janez, Knafelj Janez, Kogej Franc, Kogovšek Janez, Kokel Franc, Koman Boris, Koretič Franc, Koritnik Anton, Košir Jožef, Košmerlj Alojzij, dr. Kotnik Jakob, Kovič Jernej, Koželj Fr., Kraljič Janez, Kranjc Jožef, Kreiner Jožef, Kristanc Leon, Krumpestar Franc, Kunauer Janez. — Lampič Ladislav, Langerholz Janez, Lavrič Vincencij, Leiler Hubert, Lesar Janez, Lesjak Anton, Lomšek Janez, Lunder Alojzij. — Mali Gregorij, Marješič Filip, Markič Jožef, Martinčič Andrej, Matkovič Karel, dr. Merhar Alojzij, Meršolj Janez, Mezeg Anton, Miklavčič Anton, Miklavčič Maks, Milavec Ciril. — Nadrah Ignacij, Nahtigal Franc, Nastran Franc, Novak Matija. — Oblak Anton, Oblak Janez, Oblak Valentin, Očepek Jožef, Ogrizek Jakob, Omahna Jakob, dr. Opeka Mihael, Orehek Andrej, Osolnik Franc, Oven Jožef. — Pahulje Franc, Papež Karel, Pavlič Anton, Pavlin Jernej, Pečarič Martin, Pengov Franc, Perko Pavel, Perko Viktor, dr. Perne Franc, Petrič Anton, Petrič Gabrijel, Petrič Janez, Piber Janez, Pipp Viljem, Podlipnik Jožef, Poljšak Anton, dr. Potočnik Ciril, Premrl Stanislav, Primar Janez, Pucelj Janez. — Ramovš Jakob, dr. Ratajec Anton, Raztresen Janez, Remškar Valentin, Rihar Janez, Rihar Matej, Rihtaršič Janez, Ronko Anton. — Dr. Samsa Janez, Schiffrer Gustav, Sedej Janez, Seigerschmied Jožef, Skobe Ignacij, Skvarča Stanislav, Slapar Pavel, dr. Slavič Matija, Smolič Anton, Snoj Venceslav, Stanonik Maks, Strah Alojzij, Stroj Alojzij, Studen Franc, Supin Karel, Sušnik Janez, Sušnik Janez ml. — Šauli Hieronim, Šesek Janez, Šimenc Jožef, Šinkovec Stanislav, Škulj Karel, Štrubelj Janez, Štrukelj Janez, Štrus Janez, Štular Martin, Šušteršič Franc. — Tavčar Matej, Torkar Anton, Traven Štefan, dr. Trdan Franc, Trepal Matej. — Urbanec Franc, dr. Ušeničnik Aleš, dr. Ašeničnik Franc. — Vadnjal Anton, Vavpetič Franc, Veider Janez, Vilfan Janez, Vilfan Matej, Vindišar Janez, Vodopivec Janez, Volc Jožef, Vovk Anton. — Watzl Franc, Wester Alojzij. — Zabret Franc, Zabret Valentin, Zajc Karel, Zajc Pavel, Zakrajšek Viktor, Zalokar Jožef, Zorko Franc, Zupanc Alojzij, Zupanc Ignacij. — Žitko Alojzij, Žugelj Nikolaj, Žužek Franc, Žužek Jožef. — Skupaj 202.

Za leto 1932 se naknadno objavlja: Poljak Martin, Tom Franc, Tomelj Anton.

Duhovnih vaj

so se leta 1933 v Domu duhovnih vaj v Ljubljani udeležili možje in fantje iz ljubljanske škofije po dekanijah:

Ljubljana mesto: Sv. Jakob: mož 1; Mar. Oznanj.: možje 3, fant 1; Sv. Peter: mož 6, fanta 2; Šiška: moža 2, fant 1.

Ljubljana okolica: Polhov gradec: mož 1, fantov 6; Preska: mož —, fant 1; Št. Vid nad Lj.: mož 1, fant —; Tomišelj: mož —, fantov 11.

Cerknica: Begunje: mož 1; fant —.

Kamnik: Motnik: mož —, fant 1; Špitalič: mož 1, fant —; Stranje: mož —, fant 1.

Kočevje: mož —, fantov —.

Kranj: Cerklje: mož 1, fant —; Kranj: mož 1, fant —; Križe: mož 1, fant —; Naklo: mož —, fanta 2; Predoslje: mož —, fantje 4; Smlednik: mož —, fant 1; Šmartin: mož —, fant 1; Trstenik: mož 1, fant 1.

Leskovec: Krško: mož 1, fant 1.

Litija: Primskovo: mož —, fant 1.

Loka: Črni vrh: mož 1, fantov 6; Javorje: možje 4, fant 1; Dražgoše: mož —, fant 1; Leskovic: mož —, fanta 2; Poljane: mož 7, fant 1; Selca: mož 1, fanta 2; Stara Loka: mož 1, fanta 2; Sv. Lenart: mož 1, fant —; Škofja Loka: mož —, fantov 6; Žiri: mož —, fantje 3.

Meravče: mož —, fantov —.

Novo mesto: mož —, fantov —.

Radovljica: Begunje: mož 1, fant 1; Bled: mož 1, fantov 8; Boh. Bela: mož —, fant 1; Jesenice: mož 1, fant —; Koroška Bela: mož —, fantje 3; Radovljica: mož —, fanta 2; Srednja vas: mož —, fant 1; Boh. Bistrica: mož —, fant 1; Zasip: mož —, fant 1.

Ribnica: Dobropolje: mož —, fanta 2; Dolenja vas: mož —, fanta 2; Ribnica: mož —, fanta 2; Sodražica: mož —, fanta 2; Vel. Lašče: mož —, fantov 11; Velike Poljane: mož —, fant 1.

Semič: mož —, fantov —.

Šmarije: Lipoglav: mož —, fantje 3; Stična: mož 1, fantov 12; Šmarije: mož 2, fant 1; Št. Vid pri Stični: mož —, fantov 7; Višnja gora: mož —, fantov 9; Žalna: mož —, fanta 2.

Trebnje: Št. Janž: mož —, fant 1.

Vrhnika: Št. Jošt: možje 3, fanta 2.

Žužemberk: mož —, fantov —.

Skupno: mož 45 (1932: 96); fantov 137 (1932: 307) = 181 (1932: 403), torej 51 mož in 170 fantov manj ko lani. Skupaj manj 221.

17.

Razne objave.

Navedba občinskih doklad pri predpisih davkov. Na tuk. prošnjo z dne 26. decembra 1933, št. 5220, je dravska finančna direkcija v Ljubljani z odlokom z dne 16. januarja 1934, št. 3184 — III. ex 1933, naročila vsem davčnim upravam dravske finančne direkcije, da se morajo odslej dušnim pastirjem pri predpisu davkov občinske doklade posebej označiti, t. j. ločeno od drugih davkov in doklad. Te doklade se namreč dušnim pastirjem povračujejo v zmislu kongrualnega zakona iz l. 1898, ko se izkažejo, da so jih plačali. Dušni pastirji naj dokazila o vplačilu teh doklad pošiljajo škof. ordinariatu, da jim ta izposluje povračilo.

Povišanje dopolnilne prenosne takse (pristojbinskega namestka). Radi lanskega banovinskega sklepa se je banovinska doklada na dopolnilno prenosno takso povišala od 50% na 100%. Odtod razlika v novih odmerah, na kar se vsi prizadeti opozarjajo.

Dom duhovnih vaj v Ljubljani objavlja: če bi hotela katera župnija oz. dekanija napraviti tečaj zase, pa ji manjka gotovine, sprejme vodstvo Doma za remuneracijo tudi hranilne knjižice »Ljudske posojilnice« v Ljubljani (prepis).

Zvon za Prijepolje in Dušanovac. Škof. ordinariat v Prizrenu lepo prosi, če bi hotela katera cerkev odstopiti zvon (tudi železni) za cerkev v Prijepolju ali Dušanovcu. Eden kakih 50 kg težak, drugi malo večji. Morda ga more odstopiti kaka župna cerkev, ki si je nabavila bronaste zvonove, ali kaka podružnica. Dobrotniki naj se zglase na škof. ordinariatu v Ljubljani.

18.

Slovstvo.

Dr. Alojzij Odar: Sodbe Rimske Rote o zakonskih pravih. 12. knjiga Bogoslovne Akademije v Ljubljani. 1934. Natisnila Misijonska tiskarna v Grobljah. — Vsebina knjige bo mogla koristiti tudi dušnim pastirjem, ki imajo dandanes bolj kot kdaj prej posla tudi z zadevami prošenj

za proglas neveljavnosti tega ali onega zakona. Knjiga pa je tudi sicer zelo informativna. Naroča se pri avtorju, ki je docent cerkvenega prava na teološki fakulteti v Ljubljani. Cena 15 Din.

Fahne Mariens in Praesides - Korrespondenz. Na prošnjo založbe (Wien IX/1, Pulverturm-gasse 15) se oba lista priporočata voditeljem Marijinih družb. Še nedavno sta bila tudi pri nas precej poznana in razširjena.

19.

Konkurzni razpis.

Z okrožnico škof. ordinariata v Ljubljani z dne 15. januarja 1934, št. 217, in z zaključnim rokom do 28. februarja 1934 je bila razpisana župnija **Borovec** v kočevski dekaniji, z okrožnico z dne 12. februarja 1934, št. 667, in z zaključnim rokom do 25. marca 1934 pa župnija **Kovor** v kranjski dekaniji.

20.

Škofijska kronika.

Umeščen je bil dne 2. januarja 1934 na župnijo Smlednik Ivan **Platiša**, kaplan v Komendi.

Podeljena je bila župnija Bled Francu **Zabretu**, župniku v Kovorju.

Premeščen je bil Andrej **Šavli**, kaplan v Smledniku, za kaplana v Komendo. — Razveljavil pa se je dekret premestitve kaplana **Jožefa Kapusa** z Dol pri Litiji v Zagorje ob Savi.

Pastirovat je šel v lavantinsko škofijo **Jožef Logar**, ekspozit na Zdihovem.

Imenovani so bili na novo za škofijske nadzornike organistov: **Vilko Kuntara**, organist v Kočevju, za dekanijo Kočevje; **Anton Jobst**, organist v Žireh, za dekanijo Loka; **Jožef Rozman**, kaplan v Šmariji, za dekanijo Šmarije in **Anton Grum**, organist na Vrhniki, za dekanijo Vrhnika.

Umrli je **Nikolaj Stazinski**, župnik v pok., v Koenigsbrunnu pri Dunaju, dne 9. januarja 1934 v starosti 73 let. Naj v miru počiva.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 20. februarja 1934.

† **Gregorij,**

škof.

Jože Jagodic,

v. d. ravn.

Vsebina: 3. Odpustek za papeževe obletnice. — 4. Duhovnikom za l. 1934. — 5. Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1934. — 6. Pastoralne konference l. 1934. — 7. Pastoralne konference l. 1932. — 8. Izredna ura molitve. — 9. Izpiti duhovnikov po kan. 130. — 10. Novomašniki l. 1934. — 11. Petje lista in evangelija v slovenskem jeziku. — 12. Prehod ob delitvi dohodkov. — 13. Opozorilo. — 14. Nabava državnih zastav. — 15. Poziv dušnim pastirjem. — 16. Duhovne vaje v l. 1933. — 17. Razne objave. — 18. Slovstvo. — 19. Konkurni razpis. — 20. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (**Ignacij Nadrah**). — Odgovorni urednik: **Jože Jagodic**.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: **Karel Čeč**.